

*“Things have a price and can be for sale,
but people have a dignity that is priceless and worth far more than things”
- Paus Franciscus*

Vandaag, 18 oktober 2016, is de Europese dag tegen mensenhandel. Een moment om stil te staan bij moderne slavernij. Slavernij is lang geleden afgeschaft, maar in werkelijkheid komt het nog steeds voor dat mensen gedwongen worden te leven in onvrijheid. Soms in een andere vorm, maar in de kern gaat het om hetzelfde mechanisme. Het gebruiken van een ander ten faveure van eigen financieel gewin.

Elke vorm van mensenhandel is een aantasting van mensenrechten. Daarom is het belangrijk dat Nederland zich committeert aan de strijd tegen mensenhandel. Wat is commitment? Commitment is de toewijding om iets keer op keer te bevechten. Het is onvoorwaardelijk en duurzaam en moet hoorbaar, zichtbaar en voelbaar zijn.

De Verenigde Naties zette vorig jaar een grote stap in het hoorbaar maken van het probleem mensenhandel met de formulering van de zeventien *Sustainable Development Goals*. Drie van deze duurzame ontwikkelingsdoelen bevatten specifieke taken om mensenhandel te bestrijden. In doel 5 wordt landen gevraagd om alle vormen van geweld tegen vrouwen te elimineren, inclusief mensenhandel, seksueel geweld en andere vormen van exploitatie. Doel 8 vraagt naties onmiddellijk effectieve maatregelen te nemen om alle vormen van mensenhandel, met name arbeidsuitbuiting en kinderarbeid, uit te roeien en te verbieden. Doel 16 roept naties op alle vormen van exploitatie, mensenhandel, marteling van en geweld tegen kinderen te beëindigen. Mensenhandel is hierdoor deel van de internationale agenda tot 2030. Dat is veelbelovend.

Ook prominente leiders laten van zich horen in de strijd tegen mensenhandel. Afgelopen 20 september gaf Theresa May, premier van het Verenigd Koninkrijk, een speech voor de Verenigde Naties waarin zij duidelijk maakte dat een grensoverschrijdend fenomeen als mensenhandel ook een grensoverschrijdende aanpak nodig heeft. Ook de Paus spreekt zich uit in de strijd tegen mensenhandel en inspireert zo veel mensen om mee te strijden. Het is belangrijk voor het vergroten van het algemeen bewustzijn dat prominente figuren zich uitspreken, maar het mogen geen loze woorden zijn. De ambitie van leiders zet de toon, maar deze moet vertaald worden naar het werk van de mensen die iedere dag te maken kunnen hebben met mensenhandel.

In Nederland wordt de aanpak van mensenhandel steeds zichtbaarder. Dat heeft zich de afgelopen jaren vertaald in een geïntegreerde aanpak van mensenhandel. Door de aanwijzing van officieren van justitie, de specialisatie van rechters en toegesneden opvang voor slachtoffers is de strijd tegen mensenhandel steeds verder geprofessionaliseerd. Maar de afgelopen jaren is ons land voor grote uitdagingen gesteld: de dreiging van terrorisme, de verhoogde instroom van migranten en vluchtelingen die in ons land veiligheid zoeken en de vraagstukken die dat oplevert. Uitdagingen zo

groot dat ze alle aandacht opeisen. Bij de opsporingsinstanties, in de media en in het maatschappelijk debat.

Er zijn altijd omstandigheden waardoor de aandacht voor mensenhandel kan verslappen, maar er zijn geen omstandigheden die *rechtvaardigen* dat de aanpak van mensenhandel verslapt. Want elk slachtoffer is er één te veel.

Daarom ben ik blij met de belofte van de minister van Veiligheid en Justitie: op Prinsjesdag maakte hij bekend dat er structureel meer geld komt voor de strijd tegen mensenhandel en andere ondermijnende criminaliteit.

Maar de verantwoordelijkheid ligt niet alleen bij de overheid. De urgentie van mensenhandel moet ook voelbaar zijn in onze samenleving. Iedereen kan zijn of haar bijdrage aan de strijd tegen mensenhandel leveren. Dat begint bij het bewustzijn dat mensenhandel overal kan voorkomen, ook in je eigen gemeente. Vandaag dient de strafzaak over de uitbuiting van een zwakbegaafde man in Tubbergen. Hij werd jarenlang gedwongen om 7 dagen per week 16 uur per dag te werken in zowel het huishouden als in het bedrijf van zijn uitbuiters. Zonder vergoeding. In een dorp waar iedereen elkaar kende. En toch meldde niemand bij de politie dat hij wellicht slachtoffer was van mensenhandel. Dit verhaal is helaas geen uitzondering. Er zijn veel mensen in Nederland die weleens in aanraking zijn gekomen met een situatie van mensenhandel, maar dit niet als zodanig herkennen of melden. Voor slachtoffers is het erg lastig om zelf zonder hulp naar de autoriteiten te gaan. Daarom hebben wij allemaal een taak om alert te zijn op deze misdaad, deze flagrante schending van mensenrechten.

Afgelopen zaterdag werd op bijna 300 plekken in de wereld de *Walk for Freedom* gelopen om hun steun voor de vrijheid van slachtoffers van mensenhandel voelbaar te maken. Ook in Nederland liepen in bijna twintig plaatsen honderden mensen mee. Zo committeerden zij zich aan de strijd tegen mensenhandel.

Commitment is een voorwaarde, maar moet vertaald worden naar concrete acties. We moeten ons uitspreken, ernaar handelen en zorgen dat het probleem gevoeld wordt. Door iedereen. Allemaal. Samen. Zodat de waardigheid en de vrijheid van mensen niet meer in het geding komt.